1893 - 1963
70-ий РІК ВИДАННЯ І СЛУЖБИ СВОЄМУ НАРОДОВІ ТА ПРАВДІ

СВОБОДА — SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: "SVOBODA", 81-83 GRAND ST. JERSEY CITY 3, N. J.
HEnderson 4-0237
HEnderson 4-0807
УНСоюз: HEnderson 5-8740
Тел.: з Ню Йорку:
BArcly 7-4125
УНСоюз: BArcly 7-6337

РІК LXX. Ч. 128. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 10-го ЛИПНЯ 1963 — 10 ЦЕНТІВ — 10 CENTS — JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, JULY 10, 1963 No. 128. VOL. LXX.

ЗДА ПРИПИНИЛИ ВСЯКІ ФІНАНСОВІ ТРАНСАКЦІЇ З КУБОЮ

В АМЕРИКАНСЬКИХ БАНКАХ ЗАМОРОЖЕНО ПОНАД 30 МІЛЬЙОНІВ ДОЛЯРІВ

Вашингтон. — Уряд ЗДА наказав із днем 9-го липня припинити всякі фінансові трансакції з Кубою Фіделя Кастра, щоб цим способом позбавити комуністичний кубинський режим доплиbу американських долярів, за які Кастро вів торгівлю з іншими державами та фінансував підривну акцію в країнах Латинської Америки. Першим наслідком цього зарядження є те, що в американських банках заморожено $33 000 000, що їх мали на своїх контах різні кубинські аґенції та фірми а також і приватні особи. Американський доляр є головним платничим засобом в країнах Латинської Америки, і нове зарядження уряду ЗДА, якого домагався державний секретар Дін Раск, буде поважним ударом по режимі Кастра, який буде змушений користати з англійського фунта або з німецької марки при різних закордонних трансакціях. Цих двох валют не часто вживають в Західній Півкулі, тому, аґентам Федерального Бюра Інвестиґацій легше буде слідити за кубанськими комуністичними аґентами, які вживатимуть цих чужих валют поза Кубою. Представник Державного Департаменту заявив, що припинення трансакцій з Кубою сталося згідно із резолюцією Ради Організації Американських Держав із 3-го липня, яка закликає своїх членів до акції проти підривної діяльности Кастрових комуністичних аґентів в Західній Півкулі. Американський уряд сподівається, що й інші держави діятимуть в цьому самому напрямку, хоч досі не є відомо, чи якийсь уряд латино-американських держав плянує в цій справі якісь заходи. Після припинення фінансових трансакцій з Кубою та комуністична держава має такі самі обмеження у відношенні до ЗДА, які вже віддавна мають Комуністичний Китай і Північна Корея. Інші країни комуністичного бльоку все ще мають деякі можливості долярових трансакцій із ЗДА. Треба пригадати що в жовтні 1960-го року ЗДА зарядили ембарґо на вивіз товарів до Куби, за виїмком харчів і ліків. В лютому 1962-го року ембарґо поширено і на імпорт з Куби. Але, як заявляють з урядових джерел, кубинські аґенти використовували банкові трансакції у ЗДА для торгівлі з іншими країнами. Доляри використовували і всякі саботажисти та комуністичні аґенти в різних державах цього континенту. Згідно з новим зарядженням із 8-го липня не можна буде американцям висилати долярів на Кубу. Також кубинські іміґранти у ЗДА зможуть висилати доляри на Кубу тільки за окремими дозволом Департаменту Скарбу. Хто порушить нове зарядження, може бути караний в'язницею до 10 років та грошовою карою до $10 000. Два визначні банковці в Ню Йорку заявили, що немає в цій країні аж $33 000 000, які були б власністю кубинських громадян або кубинських урядових чи приватних аґенцій. Одночасно повідомили 8-го липня з Маямі на Флориді, що там затримали 13 осіб, в тому дві жінки, які пробували виїхати з Флориди на рейд проти Куби. Деякі з з них були вже в човні на океані.

Аргентинські пероністи зазнали поразки у виборах

Буенос Айрес. — Опубліковано висліди про вибори, які відбулися в неділю 7-го липня, свідчать про те, що прихильники колишнього диктатора Хуана Перона зазнали повної поразки. Досі є відомості про 8 400 000 голосів на всіх коло 10 000 000 голосуючих, і вони свідчать про те, що на першому місці є представник Людової Радикальної Партії 62-річний провінційний лікар д-р Артуро Іллія, який дістав 30% відданих голосів — 2 414 475; на другому місці є представник Безкомпромісової Радикальної Партії — д-р Оскар Аленде — 1 592 528 голосів; на третьому місці стоїть бльок партій, які підримують емеритованого генерала Педра Арамбуру — 1 351 775 голосів. Перон, який перебуває в Еспанії, наказав своїм прихильникам віддавати білі виборчі картки. Пероністи сподівалися, що дістануть більше як 3 500 000 чистих карток, а виявилося, що вони мають тільки 1 400 000 прихильників між 80% виборців, голоси яких вже пораховані. Людові радикали мають 171 електора президента, а всіх треба 239; безкомпромісові радикали мають 106 електорів, а бльок ген. Арамбуру — 80. Білі картки пероністів представляють тільки 18% голосів, хоч сподівалися від 35 до 45 відсотків. Д-р Іллія мусітиме з'єднати собі прихильників ще якоїсь партії, щоб стати президентом країни. Армія є вдоволена з того, що пероністи програли вибори. Людові радикали д-ра Іллії є проти контракту вартости $175 000 000, який підписали американські нафтові фірми в справі нафтової продукції, але вони заявляють, що цю справу можна буде розв'язати мирним способом.

д-р Артуро Іллія

Москва знову атакує комунокитайців і попереджує про „небезпечні консеквенції"

Москва. — В офіційному органі совєтської компартії „Правда" надруковано в числі на 9 липня ц. р. нову заяву Центрального Комітету Комуністичної партії Совєтського Союзу із гострою атакою проти проводу комуністичної партії Китаю і започаткованої Пейпінґом нібито зумисної кампанії наклепів та вигадок у відношенні до совєтського партійного керівництва. В цій заяві ЦК КПСС попереджує, що продовжування такої кампанії може мати „небезпечні консеквенції", відповідальність за які мав би нести провід китайської компартії. Заява ЦК КПСС є відповіддю на влаштоване в Пейпінґу зібрання, на якому висловлено рішучий протест проти викинення совєтським урядом з СССР п'ятьох комунокитайських дипломатів і студентів за те, що вони поширювали лист ЦК компартії Китаю з 14 червня ц. р., нібито з „безпідставними і наклепницькими нападками" на комуністичну партію Совєтського Союзу. Влаштування такого протестаційного зібрання визначено в заяві ЦК КПСС як спробу впливати в неприязний для Совєтського Союзу спосіб на настрої „братнього китайського народу" і як намагання погіршити ситуацію в переговорах, що відбуваються тепер між представниками обох партій у Москві. Для підтримки свого становища в спорі з Пейпінґом Москва мобілізує тепер свої союзні компартії, наказуючи їм відбувати пленуми їхніх ЦК і засуджувати „безпідставні і наклепницькі" напади проводу китайської компартії. Бажану для Москви підтримку заявили досі на своїх пленумах центральні комітети компартій України, Грузії, Вірменії і Латвії.

СПААК ВІРИТЬ У МОЖЛИВІСТЬ ПОКРАЩАННЯ ВЗАЄМИН МІЖ СССР І ЗАХОДОМ

ЗУСТРІЧ БЕЛЬҐІЙСЬКОГО МІНІСТРА ЗАКОРДОННИХ СПРАВ З СОВЄТСЬКИМ ДИКТАТОРОМ ВІДБУЛАСЯ В КИЄВІ. — ПЕРЕБІГ І ВИСЛІД РОЗМОВ ЗАЛИШАЮТЬСЯ ТАЄМНИЦЕЮ

Москва. — Міністер закордонних справ Бельгії Поль-Анрі Спаак конферував в понеділок 8 липня ц. р. з совєтським прем'єром Нікітою Хрущовим про можливість покращання взаємин між Совєтським Союзом, як теж на тему актуальної міжнародної ситуації. Про вислід розмов, що відбувалися в столиці Української ССР Києві, ніякого комунікату не опубліковано, ані теж не подала про це ніяких інформацій совєтська преса. Вернувшися увечері цього ж дня до Москви, Спаак заявив тільки журналістам, що розмови були добрі й цікаві, що відбувалися вони в „теплій і дружній атмосфері" і стосувалися в загальному справи західньосхідніх взаємин. Водночас із цим Спаак висловив переконання, що „взаємини між Сходом і Заходом покращають", але ближчих інформацій про зміст відбутих із Хрущовим розмов він не хотів подати. Закордонні кореспонденти в Москві переконані, що Спаак хотів би найперше передати звідомлення із цієї зустрічі членам урядів держав Північно - Атлантійського Пакту, мабуть ще з кінцем цього тижня. Зараз на другий день Спаак виїхав із Москви до Брюсселі. Епізод із розмов Хрущова із Спааком передавала совєтська телевізія. Відбувалася ця розмова в якомусь садку, правдоподібно біля Києва при столах під деревами і Хрущов був зодягнений в українську вишивану сорочку. З совєтського боку, крім Хрущова, в ній брали участь колишній перший секретар ЦК Комуністичної партії України і теперішній секретар ЦК КПСС і член його президії Микола Підгорний, як також Валеріян А. Зорін, заступник міністра закордонних справ СССР. Спаака супроводили Роберт Ротшілд з бельгійського міністерства закордонних справ і бельгійський амбасадор до Москви Гіполіт Куле. З ідеєю відбуття такої зустрічі виступив початково сам Спаак, але вможливив її відбуття і реченець її визначив Хрущов. Західні політичні обсерватори і дипломати в Москві переконані, що Хрущов зрезиґнував уже з надії на замирення з китайськими комуністами і рішений продовжувати започатковану ним політику мирної коекзистенції з Заходом і навіть добиватися підписання пакту неаґресії між НАТО і державами Варшавського Пакту. Для цього Хрущов хотів би використати Спаака, який був донедавна генеральним секретарем НАТО і користується великою повагою в західньому політичному світі. В політичних колах переконані також, що Хрущов виїхав зумисне із Москви до Києва, щоб таким чином показати свою незацікавленість в переговорах між представниками центральних комітетів совєтської і китайської компартій і сподіваються, що він прийматиме в Києві також угорську делеґацію, яка прибуває цими днями під проводом Кадара до Совєтського Союзу. Дехто пов'язує перебування Хрущова в Києві із змінами, що їх перевела востаннє Москва в уряді Української ССР, і в Центральному комітеті Комуністичної партії України, із яких виведено прем'єра УССР В. Щербицького і першого секретаря ЦК КПУ М. Підгорного.

Марія Квітковська переобрана на голову Українського Золотого Хреста

Лігайтон, Па. — Тут на оселі ОДВУ ім. О. Ольжича відбувся в днях 4, 5, 6 і 7-го липня 20-ий З'їзд Українського Золотого Хреста, котрий вже поверх 30-ти років веде харитативну працю. З'їзд попередила Студійна Конференція з чотирьома сесіями, на одній із них виступав ред. тижневика „Українське Слово" в Парижі Олег Жданович. З'їзд почався спільною сесією із 25-им ювілейним з'їздом ОДВУ, на якій промовляли голова ГУ УЗХ пані Марія Квітковська, голова ЦУ ОДВУ п. В Різник, президент ЦУ ОДВУ проф. О. Грановський, представник УНО і БО Канади мґр Євген Мастикаш і редактор „Українського Слова" та член ПУН п. Олег Жданович. В час тієї сесії Марія Квітковська, яка як делеґатка ГУ УЗХ їздила на 25-літнє відзначування загину сл. п. полк. Є. Коновальця в Ротердамі й звідти привезла ленти вінців, зложених націоналістичними організаціями ЗДА і Канади і передала їх тут представникам тих організацій. До президії вибрано Анну Левкут, Павлину Різник і Марію Варвару. На спільному обіді Марія Квітковська оповідала про поїздку до Европи й про прощу до Ротердаму на могилу полк. Є. Коновальця. По звітах Головної Управи та дискусії уділено абсолюторію уступ. управі. Вибрано до Головної Управи: Марію Квітковську головою, Павлину Різник, Антоніну Куропась і Анну Левкут містоголовами, Тетяну Мойсюк секретарем, Степанію Семеґен фін. секр., Розалію Григорко касиром, М. Стружовську, П. Зубальську, П. Онишків членами, д-р С Карпінську, Г. Лащенко й А. Карабіневич до культ.-освітньої комісії, проф. О. Ґенґало, М. Варвару, Р. Куделю, Д. Бойдуник і С. Курчабу до виховної комісії, М. Повх організаторкою. До контрольної комісії: Марію Кукіз, Марію Лехицьку, Левку Крупку, Мих. Величко й О. Гелетканіч. Атракцією з'їздів був спільний бенкет, на якому іменовано десять почесних членів ОДВУ, між ними Павлину Різник, а між відзначеними піонерами ОДВУ були теперішні членки УЗХ: Марія Кукіз, Катерина Попович і М. Филипів. Між визначними гістьми, що брали участь у з'їзді УЗХ, були представниця СФУЖО д-р Н. Пазуняк і пані О. Чехівська. Урочисто відзначено 25-ті роковини загину сл. п. Є. Коновальця відповідною програмою. Промовляли ред. О. Жданович і проф. О. Грановський. Перший раз на Оселі виступив молодечий хор „Зарева" з Аллентавну під диригентурою Лідії Білинської та театр українських артистів із Філядельфії під керівництвом В. Шашаровського. Програмою проводив І. Поліщук, голова Комітету.

В Совєтському Союзі розстріляно 5 осіб за виріб пер і ножиків до гоління

Москва. — Згідно з повідомленням, одержаним тут дня 6 червня ц.р., в Ленінграді розстріляно п'ять осіб, засуджених свого часу за „нелеґальну" продукцію і продаж пер до писання, ножиків до гоління, лінійок, ґудзиків та іншої цього роду мануфактури. До найвищої міри покарання — розстрілу вони були засуджені ще 21 лютого ц.р. у висліді процесу, що тривав чотири місяці, під час якого переслухано 300 свідків й акти якого зайняли 150 великих в'язок. Засуджені до смертної кари — Г. І. Поварніц, С. А. Крупкін, С. В. Богданов, І. И. Зінґер та И. З. Казакевіч мали бути провідниками „банди", яка не тільки продукувала названу мануфактуру, але й пускала її в продаж через державні крамниці в багатьох містах СССР. Докладнішого звідомлення із цього процесу не подано, мабуть, у зв'язку з тим, що останнім часом совєтська преса перестала подавати вістки про цього роду процеси, не зважаючи на те, що вони і далі відбуваються по різних містах Совєтського Союзу. Засуджені до розстрілу відкликалися були до Найвищого Суду РСФСР, який їх апеляцію по 4 місяцях відкинув, після чого зараз же відбулася їх екзекуція.

Швайцарець, що допоміг Ленінові виїхати в Росію, став жертвою сталінської чистки

Москва. — Швайцарський комуніст Фріц Пляттен, що в 1917 році допоміг провідникові й ідеологові московських большевиків В. Ленінові переїхати до огорненої революцією Росії, став, не зважаючи на всі свої заслуги для Леніна й комунізму, також, разом з багатьма іншими, жертвою сталінської чистки. Ув'язнений, як буржуазний аґент і шпигун, в 1938 році, вже під час свого перебування в Росії, куди його стягнув Ленін із Швайцарії з вдячности за колишню допомогу. Пляттен був засуджений совєтським судом на кару тюрми і помер у тюремному шпиталі в квітні 1942 року. Перебуваючи у Совєтському Союзі, Пляттен ще перед своїм ув'язненням заснував був разом із своєю родиною і групою швайцарських робітників зразкову комуну, яку також в 1938 році розгромлено. Добився Пляттен переїзду Леніна в Росію своїми заходами в німецькій амбасаді в Швайцарії, яка погодилася на Пляттенову пропозицію перевезти Леніна в запльомбованому вагоні через Німеччину і допомогла Ленінові дістатися до Петербургу, де він очолив у жовтні 1917 року т. зв. „Жовтневу революцію". Ревеляції про знищення Пляттена опублікував журнал „Оґоньок", який подав водночас із цим, що Пляттен був також свого часу поранений під час атентату на Леніна.

Президент хвалить Корпус Миру, який діє в дусі Американської революції

Вашингтон. Президент Кеннеді просить Конґрес призначити для Корпусу Миру $108 мільйонів, майже два рази більше, як в минулому році. Президент хвалить працю Корпусу Миру, кажучи, що добровольці цього Корпусу діють в дусі Американської революції, яка „не обмежувала себе кордонами, расою ані культурою". Президент сказав: "Два віки пізніше, тисячі миль від своєї батьківщини, чоловіки і жінки з Корпусу Миру знов стверджують універсальність тієї революції". Тому то, казав Президент, випадає в 187-мі роковини проголошення Декларації Незалежности продовжувати ідеї Американської революції за допомогою добровольців Корпусу Миру. Тепер в 41-ій країні працюють 3.965 добровольців Корпусу Миру. В січні 1964 року всіх добровольців при праці і у вишколі буде коло 9.000 а у вересні 1964-го року їх має бути коло 13.000. Колись 21-ній Ляфаєт і його сучасники як добровольці допомогли цій країні здобути волю. А тепер американські добровольці в тому самому дусі віддають свою енерґію для добра закордонних країн.

ЗДА полагоджують із Мехіко спір, який триває 50 років

Вашингтон. — Представник Державного Департаменту повідомив 6-го липня, що ця країна прийшла до порозуміння з мехіканським урядом в справі прикордонного спору, який триває 50 років. Згідно з новим договором, який має бути в найближчих днях підписаний представниками обох держав і пізніше ратифікований Сенатами ЗДА і Мехіко, Мехіко дістане від цієї країни 430 акрів землі вздовж ріки Ґранде коло міста Ель Пасо, Тексас. Можна сумніватися, чи Сенат ЗДА цього року зможе ратифікувати цей договір. Цей договір буде доказом того, як можна розв'язувати різні спірні проблеми між урядами доброї волі. Сама вартість тих 430 акрів не має великого значення, але договір поліпшить публічну опінію мехіканців, які прихильніше ставитимуться до свого північного сусіда. Після полагодження цієї справи легше буде вирішити подібні територіяльні непорозуміння між обома країнами.

113-ий Відділ УНС в Деррі відзначив своє 60-річчя

Дербі, Па. — В суботу, 6-го липня місцевий 113-ий Відділ УНСоюзу величаво відзначав 60-річчя свого існування і праці для добра своїх членів і своєї громади. Головний касир УНСоюзу, п. Роман Слободян, взяв участь у відзначуванні цього ювілею й на величавому бенкеті виголосив головну промову в укрінській мові до коло 300 зібраних українців з Деррі, Латроб, Нової Александрії, а навіть з Питтсбурґу, Монессен, Аликвиппи, Ембридж, Па., та Янґставн, Огайо. Головну промову в англійській мові виголосив д-р Петро Стерчо, професор коледжу св. Вінкентія в Латроб, Па., й двократний український секретар Конвенції УНСоюзу. Він є членом Відділу Ювілята. Майстром церемонії був головний радний УНСоюзу п. Андрій Джула, який знаменито вив'язався із свого завдання. Із привітами виступили: відомий громадський діяч Питтсбурґчини інж. Михайло Комічак, сенатор Пол Меґеді з Пенсилвенійського Сенату, який є демократичним кандидатом на суддю Вищого Суду Пенсилвенії, а також місцевий член Пенсилвенійської леґіслятури Ґаз Стеммлер, член Українського Клюбу, та мейор міста Деррі, Па., який також є членом українського Клюбу при 113-му Відділі УНСоюзу. Рівнож вітала пані Марія Малевич, кол. заступниця головного предсідника УНСоюзу з Питтсбурґа. Мистецьку частину програми розпочато виступом дитячого хору при Українській Православній Церкві св. Миколая з Монессен, під орудою пані Проць. Ці ж самі хористи, під кермою панства Бориса й Ольги Пішко, захопили глядачів рядом національних танків, прекрасним їх виконанням та чудовими кольористими українськими національними строями. Три сестри Штинь — Оксана, Орися і Маруся — з Янґставн, Огайо, своїми чудовими голосами зачарували публіку, а панна Ярослава Полатайко з Питтсбурґа одушевила глядачів своїм гуцульським танком. Ролю конферансьє виконували на переміну пані Ольга Пішко з Монессен та інж. Михайло Комічак з Питтсбурґа.

Святкування 60-ої річниці Відділу розпочато торжественною Службою Божою в українській католицькій церкві Пречистої Діви Марії в Латроб, Па., що її відправив парох вс. о. Володимир Терещук. Члени Відділу поголовно приступили до св. Причастя, а опісля з'їли спільний сніданок у домі Відділу в Деррі, Па., що його приготовили членкині Відділу. Отець парох поблагословив трапезу

В полудневих годинах відбувся турнір гри в кружлі, що в ньому взяли участь дружини Відділідв УНСоюзу в Деррі, Аликвиппи та Ембридж. Бенкет розпочав і закінчив молитвою о. Володимир Терещук. На початку американсь-

(Закінчення на сторінці 4-ій)

Почався Літній Курс Українознавства

Вінніпеґ, Ман. (К. Т.). — Дня 4-го липня ц. р. почався тут в Манітобському університеті, літній курс українознавства. Є це підвищений курс української мови й літератури, призначений передусім для вчителів української мови в публічних школах, а теж для усіх, хто бажає підвищити рівень знання української мови. Провадить його проф. Яр. Рудницький. На курс вписалося 30 студентів, більшість з яких задумує писати кінцевий іспит й одержати відповідні академічні „кредити". Крім цього, в Славістичному відділі Манітобського університету проходять два курси російської мови, так, що всіх студентів славістики в Літній Школі є понад сто.

Проф. Є. Вертипорох і ред. О. Жданович відвідали УНС і „Свободу"

Між гостями, що минулого тижня відвідали головну канцелярію Українського Народного Союзу та В-во „Свободу" були генеральний секретар Наукового Т-ва ім. Шевченка проф. д-р Євген Вертипорох з Канади та ред. Ол. Жданович з Парижа.

Проф. Є. Вертипорох разом зі своєю дружиною взяв участь у недавньому з'їзді Українського Лікарського Товариства Північної Америки на Союзівці й після того відбуває поїзду по містах ЗДА, де існують осередки праці НТШ, нав'язуючи з ними безпосередні зв'язки та інтересуючись дальшими можливостями їхньої праці.

Ред. О. Жданович був у поворотній дорозі до Парижа з Канади та взяв участь у ювілейному з'їзді ОДВУ і Братніх Організацій з кінцем минулого тижня на оселі ім. Ольжича в Лігайтоні. Користаючи з нагоди, він відвідав головну канцелярію УНС та „Свободу", з якою він уже від багатьох років співпрацює, як паризький кореспондент.

У Празі помер проф. д-р Ол. Гайманівський

З Праги наспіла вістка, що 25-го червня 1963 р. там помер на 77-му році життя заслужений український громадянин, педагог і науковець, професор права на Українському Вільному Університеті, д-р Олександер Гайманівський. Покійний походив з Чернигівщини, студіював на Київському і Ярославському університетах медичні і правничі науки. Під час першої світової війни був покликаний до війська, відбув старшинський вишкіл а під час революції в 1917-му році перейшов до української армії, в рядах якої боровся за волю Батьківщини й опісля опинився на еміґрації. Належав до найбільш відданих справі української науки та виховання української молоді професорів УВУ. Після зайняття Праги большевиками був вивезений ними на заслання в Сибір, з якого повернувся — до краю виснажений фізично важкими переживаннями — перед трьома роками.

В АМЕРИЦІ

• **Випущення** нових дослідних сателітів стало вже таким буденним явищем, що преса вже не звертає на це уваги. Про випущений 28-го червня сателіт із острова Воллопс, Вірджінія, не знав навіть Центер Космічних Летів в Ґрінбелті, Мериленд, хоч летунство видало було окремий комунікат про це.

• **Президент** Американської Ради в Справах Юдаїзму Кларенс Л. Колман висловив сильну надію в те, що Вселенський Синод Римокатолицької Церкви в Римі цього року виступить в окремій заяві проти антисемітизму. Проєкт такої резолюції був уже на першій сесії Синоду восени минулого року, але над нею ще не голосували.

• **Пресовий урядовець** Державного Департаменту Ричард І. Філіпс заявив, що напруження між ЗДА і Кубою зовсім не зменшилося, і що ця країна зовсім не залишила своїх плянів „далі ізолювати Кубу економічно і політично". Плянується, між іншим, припинити зовсім торгівлю між Кубою і державами, що є членами Орґанізації Американських Держав.

• **Провідник демократів** в Палаті Репрезентантів конґресмен Карл Алберт із Оклагоми заявив, що перевибір президента Кеннеді в 1964-му році це є „наперед відоме", хоч, може, деякі південні стейти будуть голосувати не за демократів.

У СВІТІ

• **В Південному В'єтнамі** згинуло протягом минулого року — згідно із заявою представника летунських збройних сил ЗДА — у військових операціях 9.000 комуністичних партизанів. Ця кількість охоплює тільки тих, що їх смерть можна було ствердити на підставі фактичних даних. Згідно з оцінкою військових експертів, комуністичні втрати були набагато більші.

• **Около 1,500 мешканців острова Балі,** доми й господарства яких були знищені внаслідок вибуху вулькану Аґунґ в березні ц. р., залишили свій острів і переселилися на південну Суматру. Мають переселитися з Балі ще яких 60,000 людей. Вибух вулькану Аґунґ спричинив смерть 1,500 людей і залишив без даху над головою около 300,000 осіб.

• **Московське радіо** повідомило в неділю 7 липня вперше своїх слухачів, що між Кремлем і Білим Домом у Вашинґтоні встановлено телефонічний зв'язок, щоб вможливити цим безпосередній контакт між Хрущовим і президентом Кеннеді.

• **Провідник французької соціялістичної партії Молле** заявив, що наслідником ген. Шарля де Голя на становищі президента Франції буде без ніякого сумніву соціяліст. Проголосив цю заяву Молле на зібранні соціялістичної партії біля міста Ліль. Вибори нового президента у Франції передбачені на 1965 рік. Соціялісти сподіваються здобути в них перемогу з допомогою комуністів, хоч вони й виключають будь - який формальний союз з комуністичною партією Франції.

• **Грецькі еміґранти** — комуністи й пацифісти — плянують влаштувати ряд демонстрацій під час відвідин грецької королівської пари — короля Павла і королеви Фредеріки в Лондоні. Ці демонстрації — зібрання й походи — мають відбутися на знак протесту з приводу смерти противника атомового збросння грецького посла до парляменту Григорія Лямбракіса, що згинув у травні ц. р. з рук невідомого атентатника. Комуністи і пацифісти обвинувачують у відповідальності за цю смерть грецький уряд.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25.—Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.
Передплата: На рік — $12.00; на пів року $6.25; на три місяці $3.25. — В Джерзі Сіті і закордоном: — На рік $14.00; на пів року $7.50; на три місяці $4.00. — Для членів У. Н. Союзу, чоловіків і жінок — 65 центів місячно. — За кожну зміну адреси платиться 10 центів. Чеки і mony orders вис тавляти на: "Svoboda"
Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N.J.

Дискримінація поневолених

Цього року пройшло 100 років з того часу, як в Америці проголошено Еманципацію, автор якої, Великий Лінкольн твердив, що Америка не може встоятись наполовину вільна і наполовину невільна. З цього і виникла засада про неподільність волі не тільки в одній країні, але і в цілому світі, зокрема тепер, в добі атомової зброї. Тільки воля, незалежність і справедливість для всіх може врятувати цей світ і його вільні надбання від неминучої загади, бо як довго в будь-якій частині світу існуватиме неволя, так довго існуватиме загроза нової війни.

Здавалося б, що всі волелюбні народи, зокрема ті, що самі перебувають ще в неволі, повинні б у найкращому також власному інтересі цю засаду всіми своїми силами і засобами обстоювати. Тим часом, навіть у вільній Америці, в тій Америці, яка дала світові спасенну засаду про неподільність волі, існує поважна установа, яка користується загальною моральною і матеріяльною підтримкою і яка цією засадою брутально нехтує. Маємо на думці „Комітет Вільної Европи" і його „Радіо Вільна Европа".

Ця установа не відсьогодні практикує виразну і явну дискримінацію, не придержуючись у своїй практиці того, що має у своїй назві та в своїх кличах. „Якщо бажаєте допомогти европейським народам у їхньому змаганні до волі, перешліть одного доляра для Радіо Вільна Европа на адресу: поштова скринька 1963, Мт. Вернон, Ню Йорк!" — такі і подібні гасла можна часто почути в радіо, почути і побачити на телевізії чи прочитати на афішах. Тим часом, правильно повинно бути: „Якщо бажаєте допомогти ДЕЯКИМ народам Европи..." і т. д., бо цей „Комітет Вільної Европи" виключає із своєї програми і діяльности дві такі великі европейські нації, як Україна і Білорусь.

Справа тягнеться вже від довгих років та мала безліч всіляких інтервенцій і протестів, що дійшли до своєї кульмінації в понеділок, 1-го липня 1963-го року, як репрезентант Конференції Американців Центрального і Східного Европейського походження, відомої під скороченою назвою „КАСІД", п. Йосип Лисогір, був змушений демонстраційно покинути святкування „Світового Дня Волі", що ним цей „Комітет Вільної Европи", започаткував відзначення спонзорованого містом Філядельфією „Тижня Свободи" у тому місті. Програма того дня передбачала виклик (Ролл Колл) поневолених націй, до яких зараховано й Кубу, але між якими не було імен України, Білорусі та інших поневолених Москвою народів, що їх не зараховується до т. зв. сателітів. Вияснення голови „Комітету Вільної Европи", що Україна і Білорусі не викликується тому, бо тоді треба було б викликувати й інші, не-европейські країни та що таким викликуванням Комітет міг би „наразитися" на закид, „що він змагає до „розчленування Росії", не тільки не є виправданням, але й додатковим оскарженням Комітету в дискримінації.

„Комітет Вільної Европи" треба вважати в основі за дуже добру і потрібну установу, яка постійно пригадує американському народові про існування неволі з одного боку, а своєю активністю, зокрема своїми радіопередавачами „Радіо Вільна Европа" дає поневоленим европейським народам нову надію. Але ці завдання кардинально розходяться з ціллю в теперішніх дискримінаційних намаганнях Комітету, бо баламутять однаково, як американську публічну опінію, так теж і поневолених. Таку постанову справи в „Комітеті Вільної Европи" можна б також окреслити як „протизаконну" в тому сенсі, що схвалена Конгресом і підписана Президентом резолюція про Тиждень Поневолених Націй" називає поіменно ті поневолені нації, між ними й Україну та Білорусь в Европі, неподію яких „Комітет Вільної Европи" не турбується.

Не маємо бажання обвинувачувати „Комітет Вільної Европи" в злій волі чи тенденції, але це справи не змінює. Тому думаємо, що в найкращому інтересі всіх, включно із самим „Комітетом Вільної Европи", як і тих народів, яких він заступає, треба поробити всі можливі заходи, щоб цей Комітет, як американська установа, придержувався також і американського принципу про неподільність волі.

Чистка в експозитурі Москви

Започатковані усуненням Володимира Щербицького із посту голови Ради міністрів УССР зміни в партійно - державному апараті Української ССР не закінчилися на особі цього „українського" прем'єра і деяких його „підручних". Охопили ці зміни також і ціле керівництво московської експозитури на Україні — Центральний Комітет Комуністичної партії України і вони були чи не найосновнішими в історії останніх років. Із ЦК цієї партії виведено й дотеперішнього московського намісника для України першого секретаря ЦК КПУ і члена його президії Миколу В. Підгорного, що перебував на цьому пості від кінця 1957-го року. На місце Підгорного призначено дотеперішнього секретаря ЦК КПУ і голову бюра цього ж ЦК „по керівництву промисловости і будівництвом" П. Ю. Шелеста і на місце І. П. Казанця, що став після В. Щербицького головою Ради міністрів Української ССР, призначено на другого секретаря ЦК КПУ і члена його президії М. О. Соболя. Крім них на секретаря і члена президії ЦК КПУ „обрано" якогось О. П. Ляшка, затвердженого його водночас головою Бюра ЦК КП України „по керівництву промисловости і будівництвом", і на члена Комітету партійно - державного контролю ЦК КПУ і Ради міністрів УССР призначено Ф. Г. Мартинова.

Переведено зміни в ЦК КП України під час його ж пленуму, що відбувся в Українській ССР з доручення Москви так же само, як і в інших союзних республіках, з одного боку, для схвалення всього того, про що вже було говорено на московському червневому пленумі ЦК КПСС і, з другого боку, для підтримки становища цього ж ЦК та Хрущова в їх конфлікті з „братньою" комуністичною партією Китаю.

Якщо йде про переведене ще перед липневим пленумом ЦК КПУ усунення В. Щербицького, то його було повною деградацією цього голови Ради міністрів УССР. Із становища „прем'єра" він злетів на цілком підрядний пост першого секретаря Дніпропетровського промислового обкому КПУ. Так вигладає насправді визначений в повідомленнях про його звільнення „перехід на іншу роботу".

Якщо ж іде про Підгорного, то його відхід з ЦК КПУ можна б трактувати формально, як підвищення в партійній ієрархії, бо цього кремлівського сатрапа призначено разом із „президентом" Совєтського Союзу Брежнєвим на секретаря ЦК КПСС і члена Президії цього ж ЦК, що є основним і вирішальною установою в Совєтському Союзі. Але, беручи з історичного погляду і самого ж також совєтського досвіду, підвищення Підгорного треба вважати початком його кінця. Достоменно в такий же спосіб і докладно на цей же самий пост був призначений з кінцем 1957-го року попередник Підгорного на становищі першого секретаря ЦК Комуністичної партії України і члена його Президії Олексій Іларіонович Кириченко. Покликаний із великими фанфарами на секретаря ЦК КПСС, Олексій Кириченко уже в червні 1960-го року був усунений із цього становища і переведений на підрядний пост секретаря обласного комітету в Ростові над Доном і трохи згодом зник цілком з політичного обрію і про нього сьогодні ніхто вже й не згадує. Є всі підстави думати, що така ж „кар'єра" чекає і Підгорного, як і всіх тих малоросів і ренегатів, що вислуговуються завжди й у всьому Москві.

СВІТОВА РОЛЯ ПРЕЗИДЕНТІВ ЗДА

Американський президент під час інавгурації присягає, що діятиме згідно з конституцією ЗДА, якої обороняти, та що вся його діяльність відбуватиметься для добра цієї країни.

Але вже були такі випадки в історії цієї країни, коли американські президенти мусіли виконувати ролю світового провідника. Такий час настав і тепер, і недавня подорож президента Кеннеді до Европи ствердила перед цілим світом, що Президент ЗДА є речником не тільки своєї країни, але і всього вільного світу, який вдоволений із того факту, що ЗДА не тримаються давнішої ізоляції.

Вільний світ дивиться на американського президента, як на голову наймогутнішої країни світу, від рішення якої залежить життя або смерть чоловіків, дітей і жінок в інших державах та на інших континентах. Люди у вільному світі оскаржують американського президента в тому, що в Ляосі комуністи ведуть підривну роботу і що досі є поділена Німеччина, що він коштом Німеччини переговорює з Москвою, або знов в тому, що він, мовляв, підготовляє війну проти Москви, бо сам має великі запаси атомової зброї і т. п.

Професор женевського Інституту міжнародних справ Луіс Галле пише в щоденнику „Ню Йорк Таймс", що вже витворилися такі обставини, в яких президент ЗДА мусить грати ролю світового провідника, хоче він того, чи не хоче.

Бути провідником світу — це не те саме, що вести свою країну, в якій Президент є одночасно і найвищим командантом та може видавати накази своїм збройним силам. Президент ЗДА не може видавати наказів французькій чи італійській арміям. Він може тільки переконати уряди заприязнених країн, щоб видавали своїм арміям такі самі команди, які видає він своїй американській армії. Переконати чужі уряди можна тільки тоді, коли вони визнають, що треба спільно діяти тому, бо це є і в їхньому інтересі.

Таким чином рішення американського президента не є залежне від волі самих американських громадян, які його вибирають, але і громадян в інших державах. Це значить, що президент ЗДА є не лише головою цієї країни, але і провідником інших держав. Тут приходиться вирішувати деколи і різні конфлікти інтересів, які можуть бути між ЗДА та іншими державами.

Ніхто не заперечить, що французький президент де Голь є добрим патріотом та бажає добра своїй країні. Але ця його прикмета не може захопити інших европейських народів, і тому де Голь не може бути провідником вільного світу.

Як ж давніше було так, що американські президенти були у проводі світу. Згадаймо славного президента під час першої світової війни Вудро Вільсона. Правда, його гасло про самовизначення народів ще й досі не є здійснене на терені російської совєтської тюрми народів. Клич Вільсона „мир без переможців" не був здійснений на Паризькій конференції в 1919-му році і не була зреалізована засада про повне самовизначення народів, внаслідок чого вибухла друга світова війна, і миру немає й досі. Але ці кличі зв'язані з іменем американського президента стають світовими гаслами та характеризують велику історичну добу.

Згаданий професор Галле гадає, що світовий провід Вільсона не тривав довго, бо тоді ще американський нарід не був готовий до того.

Вдруге Америка висунулася на світового провідника під час другої світової війни за президентури Франкліна Д. Рузвелта, який з успіхом проводив світові в боротьбі проти таких злочинців, як Гітлер, як Муссоліні та їх японський союзник. Ф. Д. Рузвелт помер в 1945-му році, його наслідники в Білому Домі Гаррі С. Труман і Двайт Д. Айзенгавер продовжували його ролю в характері світових провідників, але головна проблема світу — небезпека від комунізму і досі нерозв'язана. І її має світ розв'язати під проводом американського президента.

Ролю світового провідника з успіхом виконав президент Труман, який в 1947-1948 роках припинив ріст комунізму в Европі (Греція) та допоміг відбудуватися Европі, яка була б безрадною без американської фінансової допомоги (Плян Маршалла) і була б стала жертвою комуністичної підривної акції.

Та легко було Труманові вести допомогову акцію в Европі, і важко є теперішньому Предидентові вести відбудовану вже Европу, яка має рівні інтереси й амбіції, і яка, як це часто буває, вже забула про свою біду з перших повоєнних років. Теперішній Президент ЗДА мусить бути постійним провідником вільного світу.

Джозеф Конрад сказав такі пам'ятні слова: „Дайте мені справедливе слово, і я зрушу світ!". Президент Вільсон знайшов був оте відповідне слово, і його гасло про самовизначення народів, важливе і досі. Проф. Галле твердить, що американці не розуміють справи проводу. Вони гадають, що тут в першу чергу треба діяти, видавати команди для різних операцій. Але вони забувають, що впереді повинно з'явитися слово.

На думку проф Галле американські президенти після світової війни забувають про ту справу. Вони виголошують промови, що їх склали їхні дорадники, окремі „автори промов", що є в штабі Президента. Не так воно було з давнішими президентами. Президент Вільсон опрацював сам свою доктрину про мир без анексій і про самовизначення народів. Журналіст Френк І. Кобб оповідає, що він в 1-ій годині по півночі застав був президента Рузвелта, як він на машинці виступав звернення до Конгресу про проголошення війни в грудні 1941-го року. Жадний професійний промовописець не написав нічого подібного, хоч вже минуло більше як 20 років з того часу.

Проф. Галле писав свою статтю перед поїздкою президента Кеннеді до Европи. Він казав, що европейці не довіряють Президентові ЗДА тому, що він „має пристрасть до переговорів", і тому, що він „не має безкомпромісової політичної філософії".

На думку проф. Галле Кеннеді краще надається на світового провідника від своїх двох попередників в Білому Домі, але він мусів би передтим унезалежнитись від своїх бюрократичних співробітників.

Василь Витвицький

ВАРШАВСЬКА ОСІНЬ І КИЇВСЬКА ВЕСНА

Осінню минулого року відбувся у Варшаві черговий інтернаціональний фестиваль новітньої музики. Як і попередні, він дав перегляд творів польських музичних авангардистів, а також огляд цікавих новин і подій всесвітньої музики. Фестиваль був для Польщі великою культурною подією: досить згадати, що на ньому вперше виконано аж вісімнадцять творів польських композиторів. Не диво, що журнал „Рух музични" присвячував йому цілі свої числа. „Варшавська осінь" — як називають цю імпрезу — збудила широке зацікавлення в західній Европі й Америці.

По рецензіях, звітах та грамофонних награннях, які доходять до нас, видно, що сьогочасна польська музика одна з цікавих і важливих течій новітнього музичного мистецтва. Її чільні представники не творять одного стилістичного, чи музично - ідеологічного напряму: між ними і традиціоналісти, і поміркованні модерністи і радикальні експериментатори, яких вже не задовольняє ціла дотеперішня музична система. Так, наприклад, Кшиштоф Пендерецкі вживає не тільки незвичайно великої групи ударних інструментів, але й уводить цілу скалю невживаних досі рафінованих звуків і шумів. До традиційно освяченої родини музичних інструментів вдираються годинникові дзвінки, чи писальні машини. Поминаючи радше експериментальні, чи дискусійні моменти, Варшавські осені мають ще окреме значення як терен, на якому стикаються новітні течії Заходу і Сходу. Подібне завдання сповняють весняні фестивалі у Загребі. Програма цьогорічного травневого фестивалю була направду імпозантна. У центрі її була творчість двох передових новітніх композиторів Альбана Берга та Ігора Стравінського. У Югославії — зрештою — постійно існує окремий центр, присвячений виключно дослідам над новітньою музикою.

Обом фестивалям, варшавському і загребському, прикмета ще одна спільна риса. Це їх виключно мистецький, діловий характер. Якщо хтось із шукачів політичних сенсацій хотів би знайти в них вияви спротиву, чи чогось подібного, мусів би відійти з нічим. Це чисто культурномистецькі імпрези.

Приглядаючись і прислуховуючись здалека до інтернаціональних музичних імпрез у країнах „народних демократій", ставимо питання: що ж принесла цьогорічна весна музичній столиці України? Відповідь на це питання знаходимо — на жаль — не в рецензіях з подібних імпрез. Важливою у наслідках подією була натомість нарада активу творчої інтелігенції, що відбулася в Києві 8 і 9-го квітня 1963-го року. Основною темою наради і приводом до її скликання було відоме осудження молодих поетів за „формалізм і абстракціоналізм". Все таки й питання сьогочасної музики були на порядку дня. Представник партії виразно згадав атональність і додекафонію в музиці з ряді засуджених мистецьких напрямів. („Літературна Україна" з 9 квітня ц. р.). Чільні композитори — Константин Данкевич і Юрій Майборода — сумно проводили цю зазву пригадками про „ідейну чистоту радянської музики" та про „комуністичну ідейність мистецтва".

На практиці це означає продовження регламентації музики при допомозі декретів, вимог і погроз. Це значить, що питання нових шляхів у музиці будуть вирішувати не свобідно управлені до цього композитори і взагалі професійні музики, а знову ж таки партійні й урядові функціонери. Композитори, музики-виконавці, критики і широкі кола слухачів просто відмежовані від усього, що діється у світі на музичному відтинку. А все таки там дістся нещо варте уваги. Між творами сьогочасних композиторів є багато глибоких змістом, гарних творів, що ними можна насолоджуватись. Є неодне, в чому музикам варто повчитись. Трапляються й речі екстравагантні, з яких можна посміятись. Чому „комуністична ідейність" вимагає затикати вуха й хоробливо відмежовуватися від усього нового — річ незрозуміла. Невже відповідальні за ці справи в Совєтському Союзі не бачать, що дотеперішній, близько півсотлітній досвід показав усю шкідливість такої настанови не тільки для української, але й для російської музичної культури? Чи сьогочасний стан можна вважати за поступ у порівнянні з тим, що російські музиці дали такі композитори, як Мусоргський, Римський - Корсаков, Скрябін, Стравінський, Прокофєв?

Щодо української музичної дійсности варто звернути увагу на два моменти. Перший — участь української музики у репрезентативних виступах Совєтського Союзу. Здавалось би, Україна, друга по Росії республіка, повинна мати відповідну частку у цій репрезентації. Тим часом, цього не бачимо ні по виступах окремих музик, ні ансамблів. Для прикладу можна взяти хочби виступи симфонічної оркестри з Москви на згаданому загребському фестивалі. Вона виконала твори Димитрія Шостаковича, Павла Гіндеміта і навіть мало відомого композитора Мойсея Вайнберга, але між творами українських композиторів не знайшла ані одного вартого уваги. (як відомо, оркестра так цікавить українською музикою, як поет Євгеній Євтушенко сьогочасною українською літературою). У Загребі виступала цього року теж польська камерна оркестра і виконала, поруч з іншими, ряд творів модних польських композиторів. Критика, в тім й американська, зарахувала виступи цієї оркестри до найкращих у цілому фестивалі.

Друга справа — це брак українського музичного журналу. Просто неймовірне, що, така велика країна, з довголітніми музично - журналістичними традиціями, з розвиненим музичним життям могла обходитися без музичного журналу. Спорадично друковані музичні статті по літературних, чи загально - мистецьких журналах, як теж вряди-годи відступлені кількома, чи кільканадцять сторінок російського журналу „Советская музыка" — справи ніяк не рятують. У Варшаві, наприклад, становище краще й на цьому полі: там появляються два популярно - наукові музичні журнали („Рух музични" і „Музика").

Так, порівнюючи музичні вольності в обох країнах, мусимо сказати, що з варшавської осени куди більше користи польській музиці, ніж з київської весни — українській. Ми не ломили б копій за той, чи інший експеримент, за вжиття писальної машини в оркестрі, чи електронічного звукозапису. Нас турбує факт, що, коли інші країни навіть під комуністичними режимами все таки розвивають свою музичну культуру відносно нормальним шляхом, то в Україні цей розвиток насильно обмежений, регламентований і пригнічений партійно - політичним баластом.

Мгр Олена Ривак

Українські фармацевти в ЗДА

Друга світова війна заставила сотки тисяч українців шукати прибіжища поза межами батьківщини. Вони розбрилися по всьому світі — багато з них опинилося в ЗДА і не тільки численно збільшили український громаду в цій країні, але теж до корення майже змінили панівне досі поняття про неї. Слово „Юкрейніен" перестало бути пустим звуком для американського загалу. Його репрезентують посередньо чи безпосередньо знайомі їм лікарі, технічний медичний персонал, інженери, адвокати, професори, фінансисти, мистці, політики тощо.

Так звана „нова еміграція" докинула велике число людей образованих „професіоналістів із загальною і фаховою освітою, широким знанням і глибоким життєвим досвідом. Це вони, крок за кроком, здобували позиції, ломали льоди недовір'я, формували опінію. Важкий, незавидний шлях! А все ж таки — їхній труд не даремний. Сьогодні майже у всіх ділянках маємо своїх уже представників.

Яке місце у цьому великому змаганні зайняли українські фармацевти? Кажуть, що Америка — країна скрайностей і чудес; країна, в якій можна безмежно багато здобути, або стратити — залежно від ваших здібностей, вироблености та життєздатности. Так справді і є, особливо коли взяти до уваги американське законодавство, цей темний, заплутаний ліс.

Бо, якщо'ви фармацевт і поселились у Ню Йорку, на Флориді, чи в Каліфорнії, то справа доволі безнадійна. Вам прийдеться (звичайно, як у вас засоби і сили) записатись на університет і ще раз пройти повний курс фармацевтичних студій.

В більшості стейтів, одначе, (кромі трьох вище згаданих) вам дадуть деяку кількість кредитів за ваш европейський диплом, а решту скажуть доробити. Скільки, чого, це вже залежить від стейту, а також вашого індексу.

Найбільш сприятливі умовини для фармацевтів - чужинців знайдете в стейті Ілліной. Тут респектуватимуть ваш чужинецький диплом, а для того, щоби стати „реджістерд" зареєстрованим, вам треба тільки пройти 4 роки признаної, платної практики і здати стейтовий іспит т. зв. „стейтборд".

Треба признати, що велика кількість наших фармацевтів успішно завершила таким чи іншим способом цей процес „нострифікації". Одні з них працюють у приватних аптеках, другі в шпиталях, а деякі навіть стали власниками аптек. Є й такі, що вибрали наукову кар'єру. Тут не без гордощів слід згадати колишнього шикагівця, д-р фармації Залуцького, який є викладачем на фармацевтичному факультеті одного з найповажніших американських університетів „Говард Юніверситі" у Вашингтоні.

Фахове почуття спільноти, особливість ситуації та поміжстейтові правні розбіжності на потребу для виділеної потребу об'єднання українських фармацевтів у професійну організацію. Ціллю її було б злучити всіх фармацевтів: уроджених на цьому континенті і новоприбулих і молодий фармацевтичний дорібок. Вона мала б теж за завдання давати змогу своїм членам краще та скоріше орієнтуватися в ситуації, допомагала б новоприбулим і незорієнтованим вибирати найпростіший і найкоротший шлях до здобуття права виконувати професії, й, обов'язком було б дбати про постійне підвищування фахових кваліфікацій і збереження доброго імени українського фармацевта.

Ідея об'єднання українських фармацевтів це справа не нова. Такі спроби були і раніше. Пробували заснувати фармацевтичне товариство тут уродженці українці, намагались зробити це новоприбулі, але кожний раз все залишалось у сфері проєктів і плянів.

Найбільшим дотепер успіхом увінчались заходи шикагівської групи. Тут в минулому 1962-му році, за ініціятивою декількох осіб (мгр. М. Головатого, мгр. Я. Залітко, бл. п. мгр. Т. Букати, та ін.) в порозумінні з управою, наперед Ілліної̈ського Відді-

(Закінчення на стор. 4-ій)

Мирослав Данило Німців

КРИШЕЧКА З УКРАЇНИ

(2)

Ще більш невідрадним явищем тут, в Америці, є те, що деякі наші громади, які не бачили ніяких інших церков, як ті, „перероблені" з костелів, і тепер, будуючи нову церкву, плянують ту саму костельну композицію: поздовжна будівля, дві вежі при вході... За „традицію" вважається вже викривлену „архітектуру каплиці"...

Тож в якому напрямі нам іти?

На щастя, маємо величезну, майже тисячолітню, культурно-релігійну спадщину! З неї ми мусимо черпати з тих джерел, що були перед тим, щоб впоровадити в життя. Відмовлюючись від цієї традиції, ми б стали на зовсім хибний шлях. Поперше, ми б опинилися тоді в порожнечі! А з порожнього — не наллєш, — каже наше приспів'я. Архітекти, які відмовляються від своєї культурної спадщини, мусять силою факту черпати з чужої культурної традиції, і тоді бачимо архітектурні дивогляди...

Але виразно мусимо ствердити одне: черпати — засновуватись на тисячолітній традиції архітектури церковної — не значить копіювати якусь історичну церкву камінь за каменем.

Скаже один: „А чому не скопіювати церкви із Жовкви?" А другий скаже: „А чому не поставити таку саму, як є у Києві, Суботові чи Львові?"

Так, як неможливо задовольнити тих всіх бажань рівночасно, бо тоді проєкт церкви був би мішаниною різних архітектурних стилів — так теж задовольнити бажання одного означало б викликати обурення другого. Черпання з культурної спадщини не може йти по шляху копіювання.

Наша тисячолітня архітектурна традиція не охоплює одного лише стилю, одної культурної доби. Усі культурні впливи на Україні переходили через наш, сказати б, особливий культурний фермент, і архітектурні стилі прибирали своєрідне обличчя, свій окремий український характер. Однак, протягом віків, зберігалась основна традиційна архітектурної композиції церкви.

Так й тепер ту, в Америці, зберігаючи та продовжуючи нашу традицію, ми мусимо іти по шляху наших основних законів просторну церкви, а не таких чи інших стилевих оздоб або орнаментів, які відразу впадають в око. Додержуватись основної української архітектурної композиції простору церкви — це наш шлях!

Ми знаємо, що вже в первісному закладенні пляну церкви була і є засаднича різниця поміж архітектурою церкви та архітектурою костела. Виходячи з первісного архітектурного організму Візантії, яким було створення центрального заложення із копулою, та відмежовуючи цю давню і традиційну композицію архітектурного простору від заложення поздовжного костелу, маємо зачіпний і ясний пункт нашої окремішности та традиції. Наша тисячолітня традиція послуговувалася саме цим первісним архітектурним елементом — типом простірної композиції Візантії, створюючи заразом похідні типи три-, п'яти- чи семикопульних церков.

Оця первісна простірна композиція відзначається величною і могутньою простотою, ясністю, а рівночасно великою силою та оригінальністю візантійської, а з тим і нашої духовности. Оця простірна композиція високого простору та піднесеної копули понад нами створювала уявлення про Небесну Церкву. Виявляла духовість, допомагала людині вглибитись у релігійну містику, піднести душу на вищий позем. Словом, ідеально виконувала своє завдання.

Українська церква мала єдність будови. Заснована на візантійській традиції, була вона вислідом глибокої передуми, була відповідно на її характеру, духовности та абстрактну духовість. У традиційній церкві із центрального простору — стіни, площі та маси неначе розходяться, розпливаються у зовнішній простір, прагнуть з'єднатися з небосхилом, одним словом, творять особливу, унікальну композицію архітектурного простору. Віки потвердили що традицію духовости та цілепрямованість фундаментального вислову нашої культури.

Ніяка церква, навіть вкрита так званими візантійськими чи українськими орнаментами старого чи нового стилю, не дасть цього фундаментального вислову традиції, якщо вона не побудована на традиційному плані центрального простору, квадрату, рівнораменного хреста чи трикопульного простору, завсіди з піднесеною одною чи більше копулами — але над самою церквою.

Саме згадувана вже Успенська церква у Львові була системою трьох копул, себто трикратним повторенням первісного елементу центрального копульного простору. Побудована в новочасному тоді стилі ренесансу, зберегла нашу традицію і є вимовним доказом, що збереження традиції не в стилі, а в повторенням історичного стилю.

Застосуванням основної композиції, архітектурного простору зі знесеною копулою створено церкву, а не костел.

Українська православна, як і українська католицька церква не може мати вигляду костелу. Захований цієї окремішности через застосування традиційної основної композиції простору, що покривається із захованням окремої релігійної традиції надає саме цього відмінного вигляду церкви, а не костелу.

ВІСТІ З БОСТОНУ

„Бостонські Вісті" — число 1 і 2 (1962) та число 3 і 4 (1963), — це новий український неперіодичний часопис, що його започаткував видавати Провід Відділу УККА в Бостоні в 1962 р. Видання цього неперіодичного органу — це в дотеперішній організаційній праці найкраще потягнення Проводу Відділу УККА в Бостоні. Тому це діло заслуговує на повне признання громади під моральним і матеріяльним оглядом.

Хоч бостонська громада не завжди під організаційним оглядом точно ідеальна, але перше число „Б. Вістей" приняла з вдоволенням. Наклад розійшовся а до співпраці зголосилися нові співпрацівники. Загальні збори скликані на 3 березня 1963 р. апробували це культурно національне потягнення Проводу УККА в Бостоні й доручили новому Комітетові продовжити цю важну працю.

Пропам'ятні коверти, що їх видав Відділ УККА Бостон з нагоди 45-річчя святкувань Акту „22-го Січня" були пущені в поштовий обіг 27 січня 1963 року, коли губернатор стейту Масачусетс і посадник міста Бостону проголосили день 27 січня Днем Української Незалежности.

Хор св. Юра — вшанував в місяці лютому 1963 р. пам'ять геройських Борців під Крутами святочним засіданням в парохіяльній залі укр. кат. церкви св. Юра. В короткому рефераті диригент хору пригадав хористам значення героїчного бою під Крутами, де 300 студентів й середньошкільних учнів положили свое юне життя на шляху незакінченої ще боротьби за незалежність Української Держави.

Для зовнішньої пошани крутянських героїв хор св. Юра видав святкові коверти зі спеціяльним принагідним рисунком, що його оформив С. Л. Рихтицький — Шікаго в темносиній (написи) і жовтій красці (тризуб в центрі рисунку).

Хор св. Юра, започаткував нову збіркову акцію на пам'ятник Тарасові Шевченкові у Вашингтоні. Недавно хор переслав до Ню Йорку Екзекутиві Пам'ятника Тараса Шевченка $54, призначених на будову пам'ятника Т. Шевченка в Вашингтоні. Хористи підтримали ініціятиву диригента хору, автора дописі, перевели між собою одноденну збірку на пам'ятник Т. Шевченка з нагоди Шевченківської Академії, що відбулася в Бостоні в неділю 17 березня 1963 р.

Хор св. Юра в Бостоні невеликий (26 членів), зложив 34 доляри, а Управа Хору зі свого невеличкого бюджету доложила ще 20 долярів (разом $54.).

Парафія св. Юра — Бостон

Група американців — римокатоликів, які студіюють і вивчають східні церковні обряди, прибули в неділю 27-го січня 1963 р. до церкви св. Юра на співану Службу Божу в числі 30 осіб (чоловіків і жінок різного віку).

Під час Служби Божої всі вони тримали в руках отворені молитовники (англомовні) й уважно слідкували за ходом Літургії й прислухувались церковним мелодіям, що їх виконував парафіяльний хор св. Юра під диригентурою автора допису. — Багато з них приступило до св. сповіді й до св. Причастя. Після Служби Божої Церковний Комітет влаштував для цих рідких гостей прийняття в церковній залі в присутності пароха монс. о. К. Прийми й отця В. Козоріза.

Загальні річні Збори, що відбулися в парафіяльній залі в неділю 27 лютого 1963, виказали солідну працю минулорічного церковного комітету (голова Микола Рогач) й взірцеве ведення фінансових справ (Володимир Федорів) та книговодства (Володимир Гончар). Поважне число парафіян й парафіянок вибрали новий Комітет на чолі з минулорічним головою Миколою Рогачем, містоголовою — Возний Михайло, секретар — Гетьманський Володимир, касир — Паланичик Володимир, книговод — Гончар Володимир, на голову Контрольної Комісії знова вибраний є інж. Станислав Берегулька.

Загальними зборами проводила вибрана Президія в особах: Шудляк Орест - голова, інж. Вінтонів Михайло та Головатий Степан як секретарі. В президії був і парох церкви св. Юра монс. о. К. Прийма, що започаткував й закінчив Збори молитвою.

Інж. Михайло Вінтонів

Пам'яті А. Т. Дерев'янка

24 травня 1963 року помер у шпиталі в Вілкес-Барре, Пенсилвенія, Андрій Тимофійович Дерев'янко, інженер, науковець, громадський діяч, відомий в українсько-американському світі зі своїх доповідей й статтей про атомову енергію та з активної культурної й громадської праці.

Андрій Тимофійович народився 30 листопада 1889 року на Харківщині, в родині учителя земської ремісничої школи. В 1912 році закінчив середню технічну школу в Ростові на Дону і одержав звання техніка-механіка. В 1917 році закінчив Харківський Комерційний Інститут.

З перших днів революції 1917 року, український учені Харкова, на чолі з Д. Багалієм та М. Сумцовим, почали пляново підготовляти учителів українських шкіл, зокрема були організовані чотиримісячні курси українознавства, що на них вчилися педагоги середніх і технічних шкіл, а викладали найвидатніші харківські українознавці: Д. Багалій, М. Сумцов, Г. Хоткевич, О. Синявський та інші. Ці курси закінчив Андрій Тимофійович, а потім викладав географію і історію України вчителям народних шкіл.

Після перемоги московських комуністів Андрій Тимофійович використав свою технічну освіту і працював на будівництві, одночасно вечорами вчився в Харківському Будівельному Інституті, який закінчив 1931 року й одержав кваліфікацію інженера - будівельника. Він виконував відповідальні роботи — наприклад керував будуванням двох величезних цехів на Харківському Паровозобудівельному Заводі, був начальником Зміївської Філії Державної Харківської Будівельної Контори. Від 1930 до 1936 року працював у Харківському Науково-Дослідному Інституті Споруд, як керівник групи механізації будівельних робіт. Андрій Тимофійович викладав у вищих школах Харкова — в Інженерно-Будівельному, Авіяційному й Індустріяльному Інститутах, в Промисловій Академії та в інших. В 1936-1941 роках був доцентом на катедрі будівельного виробництва Харківського Інженерно-Будівельного Інституту. В 1939 році Вища Атестаційна Комісія при Раднаркомі СССР надала йому учене звання доцента. Неодноразово виконував обов'язки декана будівельного факультету цього Інституту. Щороку був членом іспитової комісії на випускних іспитах майбутніх інженерів та керував дипломним проєктуванням студентів - випускників.

Науково-дослідча праця Андрія Тимофійовича була зосереджена на організації будівельних робіт, і в цій галузі він опублікував 40 праць. Його винахід, двоцоглова кабельна підойма, був описаний у науково-технічній пресі і використаний на великих будівництвах.

Під час другої світової війни Андрій Тимофійович попався на Захід, в еміграцію. Перші роки після війни він жив у Австрії, працюючи у великій будівельній фірмі і діючи як один з організаторів громадського і культурного життя української еміграції в Австрії: був членом Українського Допомогового Обласного Комітету в Зальцбургу і членом центрального допомогового об'єднання на Австрію. Активно працював у Спілці Українських Науковців, Літераторів і мистців в Австрії, був членом колегії Українського Народного Університету в Зальцбургу і викладав у ньому історію техніки та технічні науки.

Андрій Тимофійович прибув з родиною до Америки в 1949 році і оселився в Трентоні, Ню Дерзі. В роках 1956-1962 працював у Принстонському Університеті над проєктуванням апаратури та устаткування, пов'язаних з дослідами в галузі атомової енергії та космічного проміння. Ця праця його захоплювала і Андрій Тимофійович упірнув у проблеми будови атома та різнобічного використання атомової енергії, став активним популяризатором цієї ділянки знання. На теми атомової енергії він робив доповіді в УВАН у ЗДА і в Товаристві Українських Інженерів у Ню Йорку. На Світовому Науковому Конгресі, присвяченому століттю з дня смерти Шевченка, що його організувало НТШ, він зробив доповідь „Атомова енергія на Україні і в СССР". В журналі „Листи до приятелів" надрукував серію статтей на ці ж теми.

А. Т. Дерев'янко був обраний старшим науковим співробітником УВАН у ЗДА і членом НТШ.

Всі роки свого перебування в Америці Андрій Тимофійович був невтомний у громадській праці. Сюди він вкладав масу енергії і очевидно знаходив заспокоєння, що недаремно покинув батьківщину і пішов на еміграцію. „Україну він любив до глибини кишені" і був не тільки сам жертвенним, але виконував і тяжке завдання збирача коштів на громадські цілі. Від дня заснування УВАН у ЗДА він став активним членом філії її Фундації у Трентоні, а коли в 1961 році Академія купувала власний будинок, то Андрій Тимофійович допоміг зібрати на цю мету у Трентоні понад 1,200 долярів. Протягом 12 років він був безперервно або в управі Товариства Прихильників УНРади в Трентоні, або членом її Контрольної Комісії. Був членом СУНД'у. Останні чотири роки викладав географію України в Школі Українознавства при демократичному Клюбі в Трентоні.

Листи Андрія Тимофійовича, писані під час останньої хвороби, повні смутку, що відійшов від праці, повні спогадів про батьківщину. Дякувати видавництву „Криниця", були вогники, щоб послати йому. У відповідь на листівку — копію картини Васильківського „Левада" він писав на Великдень: „Дуже вдячний за „Леваду". Вона така рідна. Я довго, дивлюсь на неї, мрію про Батьківщину, про свій далекий Харків, Зміїв, Дінець, Коробів Хутір... Пригадав Сулу, Псьол та інше. Левад на Україні повно і всі вони були чудові".

Життя Андрія Тимофійовича було творче, чесне й трудове. Економіст з вищою освітою, при совєтській владі він, як і багато українських інтелігентів його генерації, уникнув праці в галузі економіки, а переключився на точні науки й техніку. Здібний науковець і інженер, — винахідник, він створив на Україні конкретні цінності. На еміграції був конструктивним учасником і організатором позитивної творчої праці.

Любов Дражевська

Дітройт приготовляється до „Союзового Дня"

Дітройт, Мішіген. В. П. — Запланований Окружним Комітетом Відділів Українського Народного Союзу в Мішігені „Союзовий День", що відбудеться на „Діброві" в неділю, 21-го липня 1963 року, буде в дійсності зустрічно союзівців із стейтів Мішіген, Огайо, Ілліной та канадійської провінції Онтеріо. Ця імпреза набрала широко розголосу. Союзівці з Шікаго прибудуть під проводом заступника гол. предсідника пана Куропаса та головних контролерів пп. Петра Пуцила та Івана Іванчука. Запрошено також всіх інших головних радних УНС, що замешкують у Шікаго, а саме: Тараса Шпікулу, проф. Мирона Куропаса та Галину Олек. Головний радний із Клівленду, Огайо п. Дмитро Шмагала очолить союзівців із свого стейту. Запрошена також головна радна УНС па-ні Осипа Олінкевич. Союзівці з Віндзор та околиць Онтеріо прибудуть з організатором УНС п. Володимиром Гіняком. Привіт від Українського Робітничого Союзу зложить учасникам „Союзового Дня" голова Контрольної Комісії п. Василь Довгань. Від „Провидіння" вітатиме учасників голова Окружного Комітету Відділів Провидіння д-р Володимир Чавс. Заповідається, що „Союзовий День" буде найбільш многолюдною імпрезою у Дітройті в літньому сезоні. До того приготовиться і дбайливо приготована програма Дня.

Пассейк підготовляє відзначення 70-річчя „Свободи"

Пассейк, Н. Дж. (В. Марущак) — На піврічних зборах 42-го Відділу УНСоюзу в Пассейку в суботу 15-го червня рішено відповідно відзначити 70-літній ювілей „Свободи", органу УНСоюзу, що на протязі свого існування голосить правду про Україну і обстоює права українського народу на волю і незалежність. З цієї нагоди членство УНСоюзу повинно включитися активно в кампанію придбування нових членів і своєю співпрацею причинитися до поширення ідеї визволення України. В неділю 16-го червня представник 42-го Відділу В. Марущак взяв участь у зборах 97 Від. в Пассейку і 182-го Від. в Кліфтоні, які радо погодилися взяти участь у відсвяткуванні ювілею „Свободи". Ювілей заплановано на неділю, 22-го вересня ц. р. В найближчому часі вже будуть скликані наради Відділів, які входять до Окружного Комітету. Вже від тепер Управи цих Відділів повинні підготовити своє членство до активної участи у святі і включити ще більше своїх знайомих у велику сім'ю, якою являється Український Народний Союз.

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ

ПОТОЧНІ ПОДІЇ [1963]

ЛИПЕНЬ:

14-го: Почінається на Союзівці дитячий табір для хлопців і триватиме до 4-го серпня.

21-го: В Дітройті, старанням Окружного Комітету Відділів УНСоюзу, відбудеться на „Діброві" великий Союзовий День" з багатою офіційною і мистецько-розваговою програмою.

СЕРПЕНЬ:

4-го: Почінається на Союзівці 4-тижневі курси українознавства для молоді у віці від 16 до 20-го року життя. Курси триватимуть до 30-го серпня.

ВЕРЕСЕНЬ:

1-2-го: Зв'язаний з Днем Праці кінець тижня із традиційними, багатолюдними спортовими змаганнями на Союзівці.

15-го: Традиційний Союзовий Фестин на Союзівці з окремою програмою для відзначення 70-річчя „Свободи".

З великим болем і смутком подаємо до відома Приятелям і Знайомим, що дня 13-го червня 1963 року, відійшов несподівано від нас у вічність на 75-му році життя

бл. п. ВАСИЛЬ БАРАНИК

був. підстаршина австрійської армії, хорунжий УГА, довголітній член „Просвіти", „Сокола", „Рідної Школи" та знаний український залізничник в Чорткові.

Покійний народився 1888 р. в Кобиловолоках, пов. Теребовля.

Похоронений 17-го червня ц. р. з церкви Непорочного Зачаття на цвинтарі Мт. Олівет в Дітройті.

Горем прибиті:

МАРІЯ — дружина
ЮРІЙ — син з дружиною **ОЛЕКСАНДРОЮ**
РОМАН — син з дружиною **МИРОСЛАВОЮ**
ОЛЬГА ОЩУДЛЯК — дочка з мужем **ДМИТРОМ**
ВОЛОДИМИР, ОЛЕКСАНДЕР, МАРТА, ІРКА, АНДРІЙ, СОНЯ — внуки
АНЕЛЯ — сестра з мужем **ВОЛОДИМИРОМ** в Галичині

ПОДЯКА

З волі Всевишнього відійшла від нас несподівано у Вічність вбита автом, коли верталася з праці до дому, дня 14-го червня 1963 року в Ню Йорку, наша ДРУЖИНА і МАМА

бл. п. МАРІЯ НОВОСАД

У безмежному горю, яке нам принесла ця втрата ми заявляли таке співчуття, серця, розради і помочі, що не в силі усім поіменно подякувати. Цією дорогою хочемо бодай загально висказати нашу глибоку вдячність усім нашим Друзям, Приятелям, Знайомим і Незнайомим, що у найтяжчі години були з нами і старалися наше горе облегшити.

Зокрема дякуємо парохові о. Любомирові Мудрому за панахиди, Служби Божі і за похоронні відправи. Дякуємо церковному хорові з Озон Парку за участь у похоронних відправах. Окремо дякуємо хорові „Думка" з Ню Йорку, що своїм прекрасним співом на панахиді звеличав пам'ять Покійної. Щира подяка усім, що зложили квіти і вінки на домовину. Ми вдячні усім за дуже численні жертви на Служби Божі за Покійну, так, що молитви за Неї йтимуть до Бога довгий час. Наша велика подяка усім, що служили своїми автами на похорон і в цей спосіб дали змогу усім взяти участь у відпроваджению Покійної на місце вічного спочинку. Вкінці дякуємо усім Паням, що приготовили поминки по похороні і усім, що були їх учасниками. Рівнож дякуємо похоронному заведенню Walsh i Labella за дуже дбайливе переведення усіх праць зв'язаних з похороном.

Хай Всевишній нагородить Вас усіх своїми Небесними і Земними ласками!

МИХАЙЛО НОВОСАД — муж
ІРИНА, АННА, ХРИСТИНА — дочки
МАТРОНА ПРИЧКО — теща
В краю: ГАВРИЛ і КСЕНЯ ЦІПТА — родичі
ОКСАНА, ЗЕНЯ, ВІРА — сестри

Замість квітів на свіжу могилу бл. п. МОТРІ КОРОЛІВ

$20.00 на цілі Наукового Т-ва ім. Шевченка

складають

Іка і д-р Богдан ОЛЕСНИЦЬКІ

Українська хроніка

● Ініціятивна група студійного Товариства ім. В'ячеслава Липинського почала публікувати у Філядельфії неперіодичне видання „Державницьким шляхом". Перше число появилося з датою — червень 1963. Присвячене це число ідеологові гетьманського руху В'ячеславові Липинському і на зміст його склалися здебільша передруки статтей і відзивів про В. Липинського. Ініціятивну групу названого товариства очолюють інж. Ю. Гончаренко, інж. Ю. Базилевський і Є. О. Зиблікевич, мол.

УКРАЇНСЬКІ ФАРМАЦЕВТИ В ЗДА

(Закінчення зі сторінки 2-ої)

лу (тоді д-р І. Дачишином) а через них з Головною Управою Українського Лікарського Т-ва створено „Фармацевтичну Секцію" при УЛТВідділові Ілліной. Тепла, дружня зустріч і підтримка збоку лікарів у великій мірі причинилась до успіху .

Прилучення до уґрунтованої вже, офіційно признаної організації, облегшило перші кроки і заощадило сил, що їх зужити треба було б для полагодження доволі скомплікованих формальностей з властями. Також спорідненість фахів, спільні інтереси й цілі вказували б на те, що співпраця повинна бути корисною для обох сторін. Предметом широкої дискусії було питання, чи кращою розв'язкою буде, щоби фармацевти ставали просто індивідуальними членами УЛТА (як воно має місце в Канаді) чи може доцільніше буде створити окрему, фармацевтичну секцію. Шикаґівський фармацевтичний загал висказався за цим останнім.

Деякий успіх — це ще далеко не успіх, а тільки перший, непевний крок до нього. Найважливіше в цей момент, щоби не зупинитись, щоби йти вперед, а для цього потрібна підтирмка всіх одиниць. Цікаво було б почути думку колеґ із інших стейтів, продискутувати можливість поширення організації на всю Америку, розглянути проєкти і пляни других .

В минулому 1962-го року у „Свободі" поміщене було оголошення, в якому Управа Фармацевтичної Секції зверталась до всіх фармацевтів з метою нав'язання контакту, для евентуальної майбутньої співпраці. Дехто відгукнувся, назагал поодинокі особи, крім Дітройту, де — як показалось існує так зв. „Фармацевтичний Клюб". Вони написали цікавого листа, прислали фотознімки.

В червні, цього року відбувся З'їзд Делеґатів УЛТА, в якому брав участь також делеґат Фармацевтичної Секції при УЛТ Відділ Ілліной. Порушено там справу творення, подібних до іллінойської, секцій при інших відділах УЛТ, справу створення фармацевтичної централі і т .п. проблеми. Коли б хтонебудь з колеґів фармацевтів бажав порозумітись з Шикаґом, адреса голови Фармацевтичної Секції — 2221 В. Волтон, Шикаґо 22, Ілл. Мґр. Михайло Головатий.

Підсумовучи сказане: розв'язка фармацевтичної проблеми у руках кожного з нас і від нас самих залежить, який напрям вона дальше візьме. В даний момент черговим, важним кроком в процесі організування фармацевтів було б складення списків, щоб знати докладніше скільки маємо в ЗДА українських фармацевтів вагалі, скільки з них є „реджістерд" і працює у своїй професії, скільки не працює, але до того стремить і яке є число студіюючої фармацію молоді. І тут прохання до всіх фармацевтів і лікарів, що є в контакті з ними, допомогти зреалізувати цей проєкт.

Курс танків в Честер, Па.

Курсанти українського народного танку, зорганізованого Відділом ОбВУА в Честері, Па. — По середині: О. Сарахман (зліва) — голова Відділу ОбВУА, М. Подригуля — учитель танків.

Українські народні танки віддзеркалюють душу українського народу. Вони пов'язані зі звичаями народу, його географічним положенням та з порами року. І тому не дивно, що попис українських народних танків у Честері, у виконанні наших діточок, увінчався гарним успіхом та вніс стільки любих споминів, навіяних тугою минулих літ.

Заходами і старанням місцевого Відділу ОбВУА ще в літку 1962 р. створено курс українських народних танків під проводом балетмайстра Мирона Подригулі. Успішно закінчило цей курс 22 дітей. Невеликий цей ґурток молодих танцюристів зумів захопити красою і справністю свого виступу у щерть виповнену людьми авдиторію нової парохіяльної школи. — Раділо серце, коли молоді танцюристи у таких красних народних строях виконували наші танки: козачок - сольо, дует, гопак, катерина, коломийка, весняні хороводи, пастушок, метелиця і інші. Чисельно зібрані батьки і гості бурхливими оплесками нагороджували молодих артистів за їхню працю і труди, бо треба признати, що вони точно ходили на науки та доложили всіх старань, щоб вивчити красу цього мистецтва та не посоромити себе.

Публіка оплесками нагородила самого балетмайстра Мирона Подригулю за вклад великої праці, та дякувала Відділові ОбВУА за те, що зумів зайнятися організацією курсу.

І діточки дякували. Маленька Мартуся Кандюк в асисті Вірусі Кушнір і Петра Злупка вручили п. Миронові Подригулі квіти в доказ подяки.

Б. К.

113-ий Відділ УНС в Деррі відзначив своє 60-річчя

(Закінчення із стор. 1-шої)

кий гимн заінтонувала пані Анна Комічак із Питтсбурґа, а закінчено бенкет многолітствієм на честь членів - піонерів, що його заінтонував інж. Михайло Комічак. Представник Головного Уряду, п. Роман Слободян, вручив членам - піонерам у віці понад 72 роки життя спеціяльні відзначення - грамоти. При цій нагоді спеціяльно відзначено одинокого живучого ще члена - основоположника Відділу п. Атанаса Королевята. Крім нього, грамоти отримали такі члени - піонери: Павло Дмитришин, Нестор Курчак, Андрій Куземчак, Іван Куземчак - Космак, Іван Лукач і Данило Явний.

В неділю, 7 липня, п. Роман Слободян виголосив слово до українського громадянства, а зокрема членства УНСоюзу, Питтсбуржчини в рямках Радіопрограми, що її вже 13 років веде безперебійно інж. Михайло Комічак. Англійською мовою на цій же програмі і з цієї нагоди промовляв гол. радний Андрій Джула.

Святкування 60-ліття 113-го Відділу УНСоюзу були великою подією української громади Деррі, Па., й околиці, а зокрема сколихнули вже дещо приспані душі тамошніх наших людей. Успіх святкування треба завдячувати праці членів Управи Відділу, зокрема його голові Осипові Куземчакові, рекордовому секретареві Іванові Ярчакові та фінансовому секретареві Івановi Рицові.

(Н. Н.)

● **Летунство** повідомило летунів, що вони можуть брати участь в протирасових демонстраціях, коли є поза службою, і коли не носять летунського однострою та коли немає небезпеки, що під час демонстрації може бути поранення осіб або нищення власности. Армія і фльота не видали подібних заряджень.

● **Президент Кенеді** майже подвоїв кількість уранового пального для атомових реакторів у ЗДА і за кордоном для мирних цілей. Вартість цього матеріялу оцінюють на 3 більйони долярів. Президент заявив, що ЗДА мають доволі цього матеріялу також і для оборонних цілей.

Конвенція 125,000 Свідків Єгови почалася 7го липня в Ню Йорку

Ню Йорк. — 8-денна Міжнародна Конвенція Свідків Єгови почалася на спортовому стадіоні в Ню Йорку 7-го липня. Прибули делеґати з цієї країни та з таких закордонних держав: Філіппін, Ірляндії, Німеччини, Індії, Австрії, Австралії, Порто Ріко, Колюмбії, Еквадору, Венесуелі, Коста Ріка, Бразилії, Арґентини, Трінідаду і Нової Фунляндії. Свідки Єгови твердять, що їх є в цілому світі один мільйон. Всі вони є „священиками", і уважають себе за „Міжнародне Товариство священиків, які працюють над поширюванням доброї вісти про королівство Бога". Вони вірять, що битва під Армаґедрон, де добре переможе зло, вже недалеко. Тоді 144,-000 побожних осіб із різних часів пануватимуть на Землі, а Христос буде в небі. Земля тоді буде раєм, і визнавці Бога Єгови житимуть у вічному мирі. Як священики свідки Єгови відмовляються відбувати військову службу, і не дозволяють на трансфузію крови, бо гадають, що це противиться Біблії.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ Українського Народного Союзу

П'ЯТНИЦЯ, 12-го ЛИПНЯ 1963 р.:

НЮАРК, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Запорозька Січ, Відд. 371, в год. 8-ій веч. в Січовій залі. Буде роздача дивіденди-чеків від УНСоюзу. — За Уряд: І. Оверко, пред., П. Заболоцький, кас., Ю. Баранюк, секр.

ПЕРТ АМБОЙ, Н. Дж. Піврічні збори Т-ва Запорозька Січ, 155 Відд. в год. 7-ій веч. в приміщенні УНДому, при 766 Стейт вул. На зборах можна відібрати чеки-дивіденди. — М. Фединишин, секр.

СУБОТА, 13-го ЛИПНЯ 1963 р.:

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж. Місячні збори Б-ва св. І. Христителя, 270 Відд. о год. 7:30 веч. — В. Жуковський, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Місячні збори Т-ва ім. Гончаренка, Відд. 204 о год. 6-ій веч в залі Укр. Православної Церкви, 206 Е. 11 вул. Проситься вирівняти залеглі вкладки. На зборах можна вибрати свої дивіденди і евентуально передати на Фонд Наглої Потреби. — П. Марко, гол., д-р В. Палідвор, секр.

Посмертні згадки

МАРІЯ НОВОСАД, членка 46 Відд. УНСоюзу в Ню Йорку, померла траґічно вбита автом, коли йшла з праці до дому в Ню Йорку, 14-го червня 1963 р., проживши 40 років. Покійна народилася 3-го березня 1923 р. в с. Зимно, пов. Томашів Любл., Зах. Україна. До Америки прибула в 1949 р. і того ж року стала членом УНС. Полишила у великому горю мужа Михайла, доньки Ірину, Анну і Христю, тещу, родичів і родину в краю. Сотки знайомих і приятелів відвідали Покійну востаннє впродовж трьох днів в похоронному заведенні на панахидах, що їх відправляв о. Л. Мудрий. Похорон відбувся 19 червня 1963 р. з укр. кат. церкви в Озон Парку, при великому здвизі народу на Cypress Hills Cemetery. Вічна їй Пам'ять!

Управа 46 Відд. УНС

СЕМЕН ЧАБАН, довголітній член Т-ва ім. Т. Шевченка 156 Відд. УНСоюзу в Честер, Па., помер 13-го червня 1963 р. проживши 77 літ. Покійний народився в с. Гратки, пов. Тернопіль в Україні. Належав до УНДому на Іст Честер. Па. Був добрим і щирим українцем. Полишив в смутку дружину Юстину і 2 доньки: Марію і Катерину, сестру Тесі та 3 внуки і 2 правнуки. Похорон відбувся з Прав. Церкви Успіння Преч. Діви Марії в Честері, Па. Тіло Покійного поховано на цвинтарі Леви Крофт 18 червня 1963 р. при участі Родини, Членів Т-ва 156 Відд. і Знайомих. Вічна Йому Пам'ять!

Василь Новак, секр.

Тарзан, ч. 5061. Нова небезпека!

FOR DAYS, THE PRISONERS DUG AND SCRAPED THEIR WAY THROUGH THE EARTH, TENSELY, APPREHENSIVELY--

UNTIL THEY AT LAST WERE READY TO CUT UPWARD TO THE SURFACE.

BUT DISASTER THREATENED, FOR A LIZARD-MAN WAS STATIONED AT A POINT WHERE SOON, SOME STRANGERS WOULD COME UP OUT OF THE EARTH NEARBY!

І так цілі дні в'язні копали і скребли собі шлях через землю напружено і кмітливо.

Аж поки вони вкінці не були готові дістатися на поверхню,

Але загрожувала катастрофа, бо ящіркова людина стояла на сторожі саме в тому пункті, де незабаром деякі чужинці мали вийти із землі!